

чашолистків подовжені, оболонки злегка звивисті, потовщені. Кутикула дрібно-смуриста. Волоски довгі, одноклітинні, з бородавчастою поверхнею. Волоски з абаксіального боку зустрічаються частіше. Продихи дрібні.

Вісь суцвіття. На поперечному зрізі вісь має округлу, ребристу форму. Анатомічна будова подібна до будови стебла, але судинно-волокнисті пучки менші за розміром. Міжпучкова склеренхіма слабо розвинена.

Отримані дані будуть використані при розробці національної монографії на траву грициків звичайних.

Література

1. Атлас з анатомії рослин / А.Г. Сербін, Л.С. Картмазова, В.П. Руденко, Т.М. Гонтова. – Х.: Колорит, 2006. – 85 с.
2. Барыкина Р.П. Справочник по ботанической микротехнике. Основы и методы / Р.П. Барыкина. – М.: Изд-во МГУ, 2004. – 312 с.
3. Справочник по ботанической микротехнике. Основы и методы / Р.П. Барыкина, Т.Д. Веселова. – М.: Изд-во МГУ. – 2004. – 321 с.

Перспективи використання трави *Eruca sativa* в медицині

Кузнєцова В.Ю., Пирлик Д.О.

Кафедра хімії природних сполук

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kuznetsova.victoria@ukr.net

Однією з перспективних овочевих та лікарських культур в Україні є рукола посівна або індау посівний (*Eruca sativa* L.), яка є джерелом вітамінів та інших біологічно активних речовин і цінною за харчовими та господарськими якостями овочевою рослиною.

Рукола посівна - однорічна рослина висотою 15-40 см. з прямим розгалуженим слабо опушеним стеблом. Листя, ліровидні перисторозсічені або розсічені, із зубчастими долями. Суцвіття – довга китиця. Квітки блідо-, рідше яскраво-жовті з фіолетовими жилками. Плід – стручок. Насіння світло-буре, розташоване в два ряди, стисло-овально-округлі. Цвіте в травні-червні. Плоди дозрівають в травні-червні.

У дикому вигляді росте на півночі Африки, в Південній і Центральній Європі та Азії. У флорі України рукола не представлена, але в останні роки її активно культивують з метою використання у харчовій промисловості.

Трава руколи містить вітаміни, дубильні речовини, алкалоїди, флавоноїди, макро- і мікроелементи (йод, калій, кальцій, магній, залізо тощо). Насіння руколи багате на жирну олію, вміст якої сягає 25-34%. Олія руколи за ступенем висихання

належить до навіввисихаючої, за кількісним вмістом переважає ерукова кислота (20-44%), а також виявлені лінолева, олеїнова кислоти, стероїди, тіоглікозиди.

У народній медицині Африки та Азії траву руколи застосовують, як діуретичний, лактогінний засіб та засіб для покращення травлення. Останніми фармакологічними дослідженнями виявлена противиразкова і антибактеріальна дія трави руколи.

Літературні дані свідчать про, що хімічний склад трави руколи посівної досліджено недостатньо. Тому вивчення біологічно активних речовин трави руколи посівної з метою створення нових лікарських засобів є актуальною проблемою.

Література

1. Alam M.S. *Eruca sativa* seeds possess antioxidant activity and exert a protective effect on mercuric chloride induced renal toxicity // *Food Chem.Toxicol.* – 2007. - V. 45. – P. 910-920.
2. Bennett R.N. Identification of the major glucosinolate (4-mercaptobutyl glucosinolate) in leaves of *Eruca sativa* L.(salad rocket) // *Phytochemistry.* – 2002. – V. 61. – P. 25–30.

Электронный глоссарий по морфологии растений для студентов фармацевтического факультета Кузнецова Н.П.

Кафедра ботаники и экологии

УО «Витебский государственный ордена Дружбы народов медицинский университет», г. Витебск, Республика Беларусь

kuznatp@mail.ru

В результате изучения дисциплины «Фармацевтическая ботаника» студенты фармацевтического факультета должны знать диагностические признаки растений, используемые при заготовке и фармакогностическом анализе лекарственного растительного сырья и владеть навыками составления морфологического описания растений.

Современные возможности компьютерных технологий стимулируют появление новых методов и форм обучения, позволяют сделать подачу учебного материала удобной, повысить наглядность обучения за счет использования различных форм представления информации. В качестве обучающего пособия по морфологии растений на кафедре ботаники и экологии разработан электронный глоссарий. В его составлении принимали также участие студенты фармацевтического факультета, занимавшиеся в ботаническом кружке [3].